

hogy ezeket egyenesen a levelükbe vagy a gyökerükbe önti. Nekik kell a táplálék után röpködni, gyökérükkel, levelükkel nekik kell azt a levegőből, földből felszívni.

Ez azt jelenti, hogy bízunk Istenben, de dolgozzunk is. A mi Atyánk is dolgozik a teremtésben és gondviselésben. Jézus is szüntelenül dolgozott. Faluról falura, városról városra járt, s fáradhatatlan munkában vitte, hirdette az evangélium örömeit. A keresztény ember is nem csodára váró, nem tétlen emberfajta, hanem kötelességeit maradéktalanul elvégző ember, aki éppen munkájával törekszik kiérdemelni a jó Isten áldását.

Dolgozunk és bízunk az új esztendőben. Legyen távol tőlünk minden, ami bennünk az emberi méltóságot lealacsonyítja. Legyen távol tőlünk a túlzott aggodás, mely fölöslegesen pazarolja életerőinket. Végezzük el maradéktalanul minden dolgunkat, amellyel családunknak, egyházunknak, hazánkban és az egész emberi társadalomnak tartozunk. Ámen.

PRÉDIKÁCIÓVÁZLATOK

KOLCSÁR SÁNDOR

Ami egyesít

Mal 2,10

Michael Collins asztronauta, *A tűz hordozói* c. írásában leírja azt a csodálatos látványt, mit a Föld nyújtott a Hold felé haladó űrkabin utasa számára. De a legmegrázóbb volt az a belső élmény, mit ott élt át, s ami megértette vele azt, hogy sokkal többet kellene foglalkoznunk azzal, ami egyesít, mint azzal, ami elválaszt... Élménye kapcsán az író levonja a következtetést: vigyázzunk jobban egünk kékjére, folyóink tisztaságára, városainkra, falvainkra, termőföldjeinkre, ne legyen ez a fénylő Föld fekete, szennyes.

Van, mikor szennyezés rontja az emberi kapcsolatokat is. Hol van a bizalom, a jóakarát a felebarátok között? Pedig „láncok” kötnek egymáshoz, amint ezt nagyszerűen fejezte ki egy nemrég a TV-ben bemutatott film is. Otthonunk, mindannyiunké ez a Föld, mi csak itt élhetünk, más bolygókra esetleg kirándulhatunk, de helyünk itt van!

És itt a Földön minden nemes gondolatnak, minden helyes törekvésnek, mi az emberi élet gazdagodását jelenti, természetes joga, helye van — ezt mondja az okosság, a tisztesség. Halljátok mit mond ezzel kapcsolatban Sütő András *Csillag a máglyán* c. művében: „A gondolat székhelyének dolgában nincs illetékes vagy illetéktelen koponya. Isten valamennyit nyitott ablakkal teremtette. Kinek adott felhatalmazást, hogy csak egyet is bedeszakázzon...?”

Mi unitáriusok nem valljuk azt, hogy a mi felfogásunkkal ellentétes, eltérő gondolat tévelygés, eretnokség, hanem útkeresésnek, teljességre való törekvésnek tartjuk, ha az jószándékból fakad. — Az emberek közötti bizalmatlanság, gyanakvás szülőanyjának a tilalomfákat tartjuk, a gyanakvást, a „házkutatást szívből és koponyákban”. — Íme, ami szennyez, mérgez.

„Embernek születtem, aki nemcsak testével, a gondolataival is rendelkezni akar”, mert az ember egyéniség, személyiség.

A szellem, emberi méltóságom kiteljesedni csak akkor fog, ha megtaláltam életemben azt, ami egyesít embertársaimmal. Ez pedig a közös szolgálat, Istenországáért, a tökéletesebb emberi holnapért.

E cél érdekében legyünk mi is a „tűz hordozói”, a szent tűzé cselekvő életünkkel. Ámen.

Húsvét van! „Zöldbe s fehérbe öltöztek a fák.“ Ezen a napon nemzedékek hite rajzik szét, hogy világgá szórja a tavaszi porból a nagy himnuszt, a halleluját: csak egynek van létjogosultsága, az igazságnak!

Nagypénteken az igazságot csapta arcul a világ, s teszi ezt mindig, amikor az embertelenségnek biztosít szabad utat.

Húsvét tiltakozás, amikor emberi méltóságom, igazságérzetem nevében kiáltom: „az ember nemcsak nádszál, hanem gondolkozó nádszál. — Egy kis gőz, egy csepp víz megölheti. — De, ha a mindenség eltiporná is, akkor is az ember maradna nemesebb annál, aki eltiporta, mert Ő tudja is, hogy meghal. — Így minden méltóságunk a Gondolatban rejlik. Ezáltal kell feltámadnunk és nem térben és időben.“ (Pascal)

Mi unitáriusok húsvétkor ebben a szellemben ünnepeünk. Felidézzük az Embert, aki „soha magát meg nem tagadta, inkább meghalt; semhogy roskadtan, félig éljen“.

Így vált a jézusi példa nyomán élők szolgálata értelemmé. Győzelmi nap ez az ünnep, az igazságot szolgálóké, akaróké.

Szánalommal tekints azokra, akik visszhangtalanul élnek, akik gyáván megtagadnak eszményt, akik ítéleznek, jogokat fosztanak, bitorolnak; akik mások véreben, verejtékében fürödnek, akiknek élete árnyék.

Húsvétban az igazság bajnokai visszatérnek közénk; a mártírok is visszatérnek, hogy szembe kacagják inkvizítoraikat; visszatérnek mint az emberiség nagy szellemei és tanítanak: az igazság mellett, abban megállni: ez sorsunk tisztessége.

Tisztelet ezeknek a győzelmes nagy lelkeknek, igaz embereknek! Tisztelet minden élőnek, húsvétot ünneplőnek. Amen.

Anyáknap gondolatok

5Móz 28,2

Kik életünkért annyit aggódtok, kik annyi önzetlenséggel szolgáltok: reátok szállanak mind az áldások. Csókot lehelünk szívetekre, élőkére, s kegyelettel emlékezünk a temetőben pihenőkre, ti jó, igaz lelkek, bölcsőringató édesanyák! Átölelünk egy üde vagy fáradt, drága asszonyi testet, s csak ennyit mondunk: köszönjük!

A felolvasott bibliai verset hadd küldjük Nektek, s halljuk, mit mond a szívünk rólatok, igaz édesanyák:

1. Ti vagytok az alázat. — Láttam hatalmas ünneplés közepette Sütő András édesanyját, szinte szégyenkezve, s nem tudom másnak elképzelni Petőfi, Ady, József A. édesanyját. Olyannak látom őket, mint szerény, hangtalan Máriákat...

2. Ti minden áldozatra készek vagytok! Számotokra nincs megsabott ideje a munkának s a pihenésnek. A mi gyermeki figyelmességünk csak egy-egy apró figyelmesség a ti értünk végzett szolgálatotokért. — Hogy mire képes egy anya, annyi sok szép példát sorolhatunk fel erről, akár a háborús időket említjük, akár a békéét...

3. A ti hűségetek életre szóló! — Jézust tanítványai a nehéz pillanatokban elhagyják, de ott áll mellette végig Mária; Napóleont a száműzetésben is felkeresi az anyai üzenet: ha mindenki elhagy is, én mindig veled maradok; a megtévedt fiú sírját minden karácsonyban felkereste egy asszony, az édesanya...

Mit nyújtunk cserébe mi ennyi alázatos, áldozatos, hűséges anyai szeretetért?

Van, aki szeretettel, megbecsüléssel fizet. Illesse az ilyent tisztelet! — De van, aki hálátlan, tiszteletlen.

a. Lehet, hallottátok annak a katonának a történetét, aki a háború viharába magával vitte az édesanya fényképét, s egy alkalommal a katonai fegyelmet megsértve, a szolgálati hajóról a tengerbe hullott pénztárca után vetette magát. — Felmentették, amikor megtudták, hogy a ragaszkodó szeretet készítette erre a cselekedetre.

Tamási Áron Ábeljének gyermekhőse felzokog abbéli örömeiben, hogy neki is van édesanyja.

Nyilas Misi soha nem felejtí az édesanyjai aggodás szülte szavakat: „Légy jó, fiam, légy jó mindhalálí!”

b. Volt és van gyermek, aki csak úgy öreglányként emlegeti azt, aki érte annyit aggodott, gyötrödött...

Volt és van gyermek, aki a megöregedett, tehetetlenné vált édesanyát tudatlannak, ódivatúnak, tehernek tartja...

Volt és van gyermek, aki míg az édesanya adhatott, becsülte, de mihelyt adni többet nem tudott, nem volt többet becsülete...

Gondolkozz el ezeken, és cselekedj Isten és a jószándékú emberek tetszése szerint: szeresd szüleidet, légy hálás Istennek életükért. Amen.

Modernség, nem divat

Zsolt 96,1

Naponta találkozunk ezzel a fogalommal, modernség és divat.

Mi a modernség? Az, ami a kor színvonalán, igényesen és ízlésesen szól az emberhez, és többet ad, mint a régi.

Mi a divat? Az, ami sokszor öncélúan akarja felváltani a régít, nem egyszer szeszélyből, unalomból.

Aki „modern“, új dalokkal érkezik. Ebben a „dalban“, imádságban, tettben az a szent szándék feszül: többet alkotni, igazabbat, jobbat, mint amit alkotott a régi.

Ezt a modernséget igényli a világ. Ennek a szellemnek a nevében szólott a Zsoltáros, a próféták, Jézus és mind az igazak. Ezek az emberek nem divatosak voltak, nem feltűnni akartak. Lényegük volt: küldetésem bélyegét rávésni koromra, legjobb tehetségem szerint fejtssem ki erőim legjavát és így szolgáljam az emelkedni akaró emberi közösséget. Ezt tették a vallásalapítók; így cselekedtek a lángoló érzésű költők, akik nem önmaguknak, de az embernek írtak, érthetően, sodró erővel; így adták tovább a nagy zenészek a lélekben megszületett legszebb dallamokat; ebben a szellemben fogtak kezükbe vésőt vagy ecsetet művészek, akik időben a tegnap emberei, de hatásukban, műveikben ma is érvényes az, amit kifejeztek.

De az álpróféták, epigonok vagy divatmajmolók csak a ferde ízlésűekre vagy a hasonló jellemű emberekre hatnak.

Modernnek lenni tehát jelenti korszerűnek, emelkedett, erkölcsös, tiszta gondolkodású embernek lenni. Jelenti azt, hogy felelősséggel, nemes párosszal szólom lelkem legszebb dalait, szüntelen jót cselekszem.

Mivel az ember élete csak közösségben fogható fel, a közösségért felelősséggel tartozunk. Felelős a szószék, a könyv, a film, a tévé, a színház, a gyár és minden hely, ahol az ember él.

Mivel az emberre hatunk, vigyázzunk a szóra és cselekedetre. Akkor vagy modern, ha nem majmolsz másokat, akiknek ízlése kificamodott, hanem ha az életet építő, szépítő, gazdagító gondolatot igazolod étleteddel.

Ne feledd! A szenny mindig szenny; a pornográfia mindig pornográfia, az ízléstelenség mindig ízléstelenség, az abszurd mindig abszurd. Szóljon bár Írában, drámában, szoborban, festményben, kínálja magát vásárokon vagy bárhol másutt; csak az modern, ami tiszta, amit továbbvinni, továbbadni gyermekeinknek, unokáinknak érdemes.

A Ti új dalotok szóljon minden megtévesztő eszme, gondolat, cselekedet ellen, így töltsétek be Isten és az emberek várakozását. Amen.

Emberséges életet!

Jn 3,21

Csodálatos napot érhattünk meg. Szívünkben elárad a békeség az árvíz gyötrellemmel, bánattal, gyászal teli napjai után. Gyermekeinkre nézünk, akik remegő lélekkel ülnek itt a gyülekezet központjában, és tele örömmel, hálával a lelkünk, hogy évente ismétlődik ez a szép ünnep, az öntudathoz, emlékekhez szóló nagyszerű esemény.

A szószeréken álló lelkésznek könnyű szólani, mert rengeteg a mondanivaló, de nehéz is, mert a leglényegesebbet kell mondania, azt, ami az igazságra, a világo sságra vezet.

Ez alkalommal az igazság és világo sság kölcsönhatását választottam mondanivalóm tárgyául, mint a mi unitárius nézeteink éltetőit, természetes összetevőit. Felfogásunk szerint ui. az igazság szerinti élet teremt világo sságot, rendet és egyensúlyt az egyén és a társadalom életében.

E gondolat kapcsán Jézus halhatatlan emléke ragyog fel előttünk, aki meggyőzni jött minket Isten igazságáról; Dávid Ferencé, aki így kérdezett az igazság után: „Jaj, mikor ér már véget a vakság és hazugság, hitbéli tévelyedés és az üres babona?"; a Balázs Ferencé, aki bejárta a kerek világot, s az igazságot abban találta meg, hogy hasznosan éljen a mészköi talajban, ott hozzon termést. Es előttünk állanak az igazság és világo sság szellemét rabláncsal, máglyával szemben is védelmezők.

Mit üzennek ők? Eljete k igazul! Irtózzatok a sötétségtől!

Ugy élünk? Sokan vannak, akik igazuk mellett őszintén megállnak, de sokan vannak, akik cinikusan téko zolják el emberi értékeiket. Sokan vallják, hogy becsületesen élni, ez az emberhez méltó, de sokan vannak, akik számítással, a mi használ nekem elv alapján feledkeznek meg az egykor tett fogadásról, igaz emberi rendeltetésről.

Reátok nézünk, és mondjuk: csak az igazságot, a világo sságot — csak a világo sságot válasszátok és kövessétek.

Előttetek ezen a helyen még sokan ültek, mint nektek, nekik is feltették a kérdést. A válasz életük adta meg. Voltak sokan, akikre büszkén nézhetünk fel, de voltak sokan, akiket elragadott az élet; voltak sokan, akik nemes célokért fáradtak, töretlen jellemmel, de voltak sokan, akik vakvágányra futottak, hazugságba zuhant az életük. Voltak sokan, akik megmaradtak mindvégig embernek, de voltak sokan, akik elrontott életük romjain keseregve, nyugtalan álmu éjszakáikban hallják a hangot, a vádolót: jaj, mivé lettél. Igen, nagyon sok embert megkísért és rabul ejt a mámor, a gyönyör, szennyes élvezet, sokan jutnak el az elembertelenedés peremére. Oh, valóban nagy azoknak a száma, akik életükben soha nem keresték azt, ami érték, hanem a talminak áldoztak, s ezzel megcsalták önmagukat, szüleiknek, az emberi társadalomnak tett fogadást.

Ti ne így éljete k! Legyenek példamutatóitok a nagyok, a tiszták, a legjobbak, az őszinték, az emberséges emberek! Emberséges embernek lenni annyi, mint igazság és világo sság. Emberséged értéke abban áll, hogy mennyi világo sságot sugároz az életed.

Tegyük föl tehát a kérdést: milyen az igazságban élő ember élete a gyakorlatban? A válaszunk: őszinte, határozott és szíves!

Légy hát őszinte mindenkivel. Azt mondják sokan, őszintének lenni veszélyes, mert kiszolgáltatód magad az álnokoknak, a hamisaknak, a számítóknak. Ebben is van igazság, emberek példája igazolja, akiknek szenvedniök kellett a lelki nyomorékok miatt. Mindezek ellenére nyugodt lelkiismerettel csak az el, aki őszinte, akinek szavai és cselekedetei egymást igazolják.

Légy határozott! A sem meleg, sem hideg ember határozatlan, vegetáló embertípus. Ne feledd, ami határozatlan, kétséges, s a kétségéstől óvakodj! A szépet, az igazat vállalj és add tovább. Szelektálj: könyvben, filmben, az élet minden területén. Szeresd a tiszta „búzá t“, tehát azt, ami szellemi világo sságot gyűjt, és ne azt, ami szellem- és emberellenes.

Légy szíves! Körötte d emberek élnek. Örvendező k és szenvedő k. Légy mindenki iránt figyelmes, jó. Legyen hangod meleg, és abban a lelked szóljon, a te szolgálatra termett szíved, szándéko d fejezze ki magát. A durva, lélektelen ember — ne feledd — társadalmi veszély. Lelked őket ki ne vesse, hanem szereteted és példás éle ted győzze meg őket arról, hogy mi a helyes, igaz és világo s.

Ti pedig, felnötte k, anyák és apák, sose feledjéte k, hogy a legjobb nevelő a személyes szép példa, a segítő, komoly szeretet. Nyújtsátok ki mindig kezete ket utánuk, gyermekeite k után. Ne hagyjátok, hogy tévtutak martaléka i legyenek. Ti magatok éljete k igazul, járjatok mindig az igazságnak útján, hogy ők a ti nyomotokba lépjenek.

Egy nemrég megjelent könyv Dávid Ferencről ezt mondja „... emberek, emberek, törjete k mindig előre, egyre tovább. Akarjate k a szép helyett szebbe t, a jó helyett jobbat, az igaz helyett igazabbat.“ — Igen, akarjuk mindezt szívvel, szóval, cselekedettel, hogy épüljön közöttünk az igazság és világo sság. Amen,

Karácsony este

Mt 2,1

Volt egy Jézus, aki Betlehemben született és akiről ma is emlékeznek a világ. Nem azért, mert egykor megszületett, hanem mert életével lett „megváltó“.

Jézusra emlékezünk mi is, aki azt tanította: „fegyvert fegyverrel győzni s legyőzni nem lehet“, Jézusra, aki „szerette az embereket“.

A leírások, a csodálatos költészet szerint királyi városban született, szegényül; Názáretben nőtt fel, ahonnan — így mondták — nem jöhet semmi jó, s mégis az emberiség Istentől nyert legnagyobb ajándéka lett, igaz ajkú próféta.

Az idők teljességében élő nép nagyon várta, és aztán megtagadta, mert félreértette, szellemét követni nem tudta, újszerű mondanivalói abban a terhelt korban, abban a beteg világban túl józanok, szelídek, tiszták voltak. —

A betlehemi ember azonban nem adott fel semmit, mit lelke Isten üzenetéből felfogott. Őt az aratás ura aratni küldte s Ő aratni akart. Az aratás keserves munka, a fizikai is, még nehezebb a kérgesült lelkek mezején vállalni az aratást. Ő vállalta számunkra.

Karácsony estéjén kívánom a Világnak, Neked, kedves Testvérem: „amit csak hinni szabad, (Csúfság helyett a Magasságot.) Lábaiknak eligazítását“, hogy emberi életünkben győzzön a betlehemi jászolbölcső lakójának szelleme, gondolata, példája. Amen.

Karácsonyi gondolatok

Lk 2,15

Induljunk zarándokútra Betlehembe, hogy tisztelegjünk Jézus bölcsője előtt. Ne tartson azonban gondolatban tett utunk sokáig, hanem siessünk vissza.

Mit vigyünk Betlehembe? — Ezt a vallomást: Te vagy, Jézus, a mi csillagunk!

Mit tanít a „bölcső“ lakója? — Ragyogjatok, emberek, hogy utánatok jobbak jöjjenek.

Sokan mentek, ma is mennek Betlehembe. — Voltak, akik hódítónak mentek; voltak, akik az utat unaloműzőnek tekintették, ahol idejüket és pénzüket elverhették; voltak, akik csak azért mentek Betlehembe, hogy elmondhassák: megjártam a „Szentföldet“.

Igen, sokan megjárták Betlehemet, sokat tanultak, de sokan nem tanultak szelleméből. Sokan az út nyomán világosan látták az emberi feladatokat; sokan azonban tovább élték régi bűneiket.

Betlehem intése: „Békesség most tinéktek, emberek! Örvendezé, derék világ!“

A kortárs költővel szóljuk:

„Hiszek benned jóság, türelem,
hiszek benned isteni értelem!
Hiszek benned szabadság, szeretet,
hiszem, hogy győztök ti tiszta fegyverek “

Ezek a „tiszta fegyverek“ nem mások, mint a megértés, barátság, szívesség, értelmesség.

A lelkedben felragyogó fény, a jézusi csillag üzenetét add át a melletted élő felebarátnak, és simogató jósággal sutogd minden szív felé:

„gyenge sarjak ne bántsa,
lombriasztó fürgeteg.“

Nőjél emberségedben, emberiség! Amen.

Újévi program

1Sám 25,6

Boldog újévet kívánok! Szabó Lőrincsel mondom ebben az újesztendőben: „Légy az, akinek nincs más érdeke / Csak az igazság.“ Csak így lesz lelkedben békesség:

„Ha igazán... másét és magadét így gyógyítod;
Ha az csordítja megnyugvó szíved,
ami sosem elég: a szeretet!“

Ezen a napon mindenki programról beszél: államférfi, egyházvezető, családban az anya, apa. Programról szól a lelkész is. Az én beszédem szóljon az egyénhez, a családhoz és a gyülekezethez.

1. Legyen rend és békesség a szívedben. Hogy az legyen, ahhoz belső rendezettség, tisztázottság kell. Ehhez az utat így fogalmazta meg a költő:

„Szűrj mindent, vizsgálj! Csak gyarapodik,
Ha maga termi próbaköveit a hit s az ész.“

A próbát magad kell megvívd, mint Jézus a 40 napos magányában megvívta. Helytetted nem gondolkozhat, élhet, beszélhet, tehet senki.

„Nagyon szegény, ki büszkeségét
más érdeméből lopja ki“. (Szabó L.)

2. Legyen rend és békesség a te házad népe között. Sokat beszélünk nemzedéki ellentétekről. A szülők nem értik a gyermekeket és fordítva. Sokan rögtön ítélkeznek, és így beszélnek: Oh, a mai fiatalok; a fiatalok pedig lesújtó módon nyilatkoznak az idősekről. Ott van ez így, ahol helytelen a nevelés, ahol hiányzik a bizalom, ahol felejtenek. Legyen a te kapcsolatod a bizalomra, megértésre épülő. Tisztelje a gyermek szüleit, de a szülő is tisztelje a gyermekét. A szülőre vár, hogy gyermekével megértesse:

„Azt, hogy a nép fia vagy, igazolnod nem azzal kell:
honnan jössz, — azzal, hová mész!“ (Illyés Gyula)

A gyermeknek tudnia kell, hogy alapunk: anyánk, apánk, az otthon; testünk e nép, e táj, melynek értékeit szüntelen gyarapítani harmonikus életünkkel tudjuk, tehetjük.

3. Legyen rend és békesség a gyülekezetben. — Az egyház számunkra oltalom, vár, emlékeink és jövőnk. A gyülekezet csak úgy alkothat hasznosat Istennek, embernek tetszőt, ha szeretetközösséget jelent. A gyülekezet tagjait valláserkölcsi igazságok megélése és gyakorlása teszi megbecsültté. Amen.

Élet a Földön

Ézs 49,13

Csak pár napja, hogy 1977-et írunk. Újévi várakozásokkal tele a világ. Megfogalmazta várakozásait az államférfi, tudós, költő, egyházi vezető, köznapi ember. — Nekem rendkívül tetszett egy közírónak a Lumea c. folyóiratban megjelent cikke, melynek ezt a címet adta: *Mondo umano, non mondo cane*. Embernek, nem kutyának való világot.

Egy ilyen világot csak jóakarátú, örömteli lelkek építhetnek. Csak az ilyen emberek tehetik a Földet virágoskertté, ezt a ma sok szennyet okádó, tüdőt, lelket pusztító bolygót.

Ha tárgyilagosan és őszintén fogalmazunk, le kell szögeznünk, hogy az erők ma nem a megértésben, hanem a gyűlöletben egyesülnek. — Pedig ha élni akarunk, Schillerrel kell megvallanunk: „az örömben egyesüljetek, milliók“, illetve ma már milliárdok.

Örömben! — Mi az öröm? Egy áldott lelkiállapot, amikor kitágul bennünk az ember, jót akarunk szóban és cselekedetben.

Képes az ember így élni? Tudunk örömszerzők lenni? Mosolyt, reményt adni a Világnak, a Földnek? Van ehhez erőnk, képességünk?

Meg kell kísérelni, mert a mosoly és nyugalom nélküli élet felemészti fizikai és szellemi erőinket.

Ragadozókkal tele a világ. Megtévedt emberek zuhannak mélyre, s kétségbeesetten alantás indulataikkal ártanak, ahol tudnak. Áldozat a kábítószereknek esz-közévé vált ifjú; a bűnös, lelket, testet felőrlő átkos szenvedélyeknek rabja millió számra férfi és nő. De ragadoz az ember által alkotott technika sok eszköze. Halált szállít „Ikárosz“, a tengermély is veszélyekkel rejtett, bombák robbannak a „békesség ünnepén“. —

Alattomos emberi indulatok munkálnak, sötét lelkek műve. A Vajdár Benjáminok, Júdások, Pilátusok hada jár a világban, szemedbe mosolyog, titkodat lesi, lélegzetted; mosolyod, könnyed mélyébe néz, szövevényes hálót sző köréd, mint egy óriás, mérges pók.

Várakozásunk szóljon így 1977 kezdetén: a szeretet és felelősségérzet hasson át minden embert. — Legyünk őszinték, jók és igazak.

Csak így születhet meg az öröm Földje! Így lehet a Föld virágzó, és csak így tűnhet el a Föld térképéről az éhség, nyomor, szenny szégyenfoltja.

Azt mondja erre sok ember: utópia. Lehet! De ezt az igényt a lélek örömgénye szüli. Az élet ugyanis nem hajlandó fájdalomban, gyötrelemben, szüntelen csalódásban, szennyben folytatni önmagát.

Egy neves tudós az emberi képzelőerőt határtalannak nevezte. Ebben a keretben látja államférfi, tudós, költő, egyházi vezető, köznapi ember a „holnap“ megváltozott emberét, az új értelemmel felruházott embert, aki örömet, békét, szépet akar.

Bennünk ebben az órában az a képzelőerő dolgozik, mely Jézusban is munkált, amikor Istenországáról szólt, arról az állapotról, melyben az ember „istenfiúvá“ lesz. Aki jóakarattal és örömszerző szolgálattal akar használni a „Földnek“. Amen.

ANDRÁSI GYÖRGY

Karácsonyi szózat

Lk 2,14

1. Közel két évezreddel ezelőtt hangzott el a keresztény vallás megalapítójának, Jézusnak születése napján. Beleszövődött az első karácsony színes, legendás történetébe, az ember földi életének egyik legszebb és legmagasztosabb hivatás-programja, amely azóta is a hívő ember hit- és életszemléletének egyik alapvető tétele lett. Az azóta eltelt hosszú időszak nem ejtett csorbát annak értékén, nem halványította el mondanivalójának időszerűségét. A napjainkban élő, dolgozó és erkölcsi értékek megvalósításáért munkálkodó keresztény ember számára talán ma sem lehetne találóbban megfogalmazni a karácsonyi örömmüzenetet: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!“

2. Karácsonykor a földi öröm, a karácsonyfák fénye és ragyogása, a gyermek ajkán a csillogó mosoly, az ajándékot osztogatók sugárzó boldogsága, az otthonok szeretettől átmelegedett tűzhelye, a közelből vagy távolból hazalátogatók boldog öröme a karácsonyt ünneplő emberek ajkaira adják a hála boldog szavait: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek.“ Istennek, aki küldte számunkra ezt az áldott, örömet és békességet nyújtó, ünnepi alkalmat, aki újra megengedte nekünk, hogy betekinthezzünk az ő terveibe, a világot és embert a haladás és tökéletesedés felé terelő céljaiba. Hogy érezzük meg újra és újra teremtett világa és az emberiség iránti határtalan jóságát és gondviselő szeretetét.

3. A karácsonyi örömmüzenet a felolvasott bibliai rész második felében jut egyetemes érvényre és jelentőségre, amelynek gazdag tartalmú felhívása túlnő minden faji, nemzeti vagy felekezeti határon. Ebből tudjuk meg, itt jut kifejezésre a maga teljes szépségében és értékében az, hogy milyen magasztos és milyen nagyszerű hivatása van az embernek: munkálni és cselekedni a békességet és jóakaratot.

Való igaz. Sok tudást hordott össze az emberi szellem a földre és a világegyetemre, a múltra és a jelenre vonatkozóan, s bár mérföldjáró léptekkel halad a technikai felfedezések útján és a világegyetem eddig bezárt kapuit nyitogatja, de az emberi értékek állandó megőrzése és gyarapítása, a boldog jövő biztosítása és az Istenországa megvalósítása érdekében mégis legfontosabb hivatása és legszentebb kötelessége az embernek; az évszázadok távlatából ma is felcsendülő karácsonyi örömmüzenetnek, a békesség és jóakarát evangéliumának a mindennapi életben való elérése és megvalósítása.

4. Romlott, sötét és pusztulásra ítélt az a világ, ahol és amelyben nem a békesség és jóakarát törvénye uralkodik. A gyűlölködés, az erőszak, a rosszindulat megzavarja a békességet és elindítójává válik a háborúságnak. A háború pedig az erőszakosok, a gyűlölködők és bosszúállók útja, akik életeken és vetéseken, eredményeken és megvalósításokon keresztül táposnak s gázolnak önző céljaik felé. Ezek nyomán pusztul a világ, emberi értékek és alkotások semmisülnek meg.

A folyamatosan haladó, épülő és tökéletesedő világnak azonban törvénye a békesség és jóakarát. Békesség és jóakarát az ember, a felebarát iránt.

Békesség Istennel.

5. Nekünk, karácsonyt ünneplő, hívő embereknek ezt a békességet és jóakarát kell hogy keressük és megtaláljuk. Békességet önmagunkban, otthonainkban és emberi társadalmunkban. Beszélünk kell a békesség és jóakarát nyelvén szeretteinkkel és felebarátainkkal. Törekedünk kell a békesség és jóakarát eredményezte eszményi világ, az Istenországa építésére.

Földi életünkben nemcsak az a fontos, hogy tudjuk, hány csillag van a világegyetemben vagy a tejútrendszerben, hogy a földnek mennyi a többi bolygóktól való távolsága vagy hogyan van megszerkesztve a bonyolult műveleteket végző komputer, hanem az is, hogy tudjuk és értsük meg, munkáljuk és cselekedjük, elősegítsük és megvalósítsuk a karácsonyi evangélium hivatás-programját: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek, és e földön békesség, és az emberekhez jó akarat!”

Egyházköri közgyűlések

1. A *Kolozs-Tordai egyházkör* júl. 24—25. napjain tartotta évi rendes közgyűlését Torockón. Új kezdeményezés a kör részéről, hogy két napon át ülésezett, a cél részletesen és érdemlegesen megtárgyalni a napirenden levő valamennyi tárgyat. A közgyűlés tárgysorozatán esperes évi jelentése, a bizottságok jelentései, az egyházi szertartások egységesítése, a köri vezetőség megválasztása és az 1977. évi költségvetés szerepeltek. A főhatóság részéről részt vettek dr. Mikó Imre főgondnok és dr. Erdő János főjegyző. A köri közgyűlés eredményes munka után megválasztotta az 1977—1980. évi ciklusra: esperesnek Benedek Sándort; köri felügyelő gondnokoknak Márton Sámuel és Pálfi Lőrincet; köri jegyzőnek Benedek Ágostont; közügyigazgatónak Kiss Zoltánt; pénztárosnak Székely Gergelyt; jogtanácsosnak dr. Gál Miklóst; a valláserkölcsi nevelési bizottságba: Göncz Mihály, Szabó Dezső, Fazakas Ferenc és Nyitrai Levente lelkészeket.

Szombaton este az istentiszteleten Halmágyi Pál bethlenszentmiklósi lelkész prédikált, utána az egyházközség és a közgyűlés tagjai közös műsorral tették ünnepeyesebbé az alkalmat. Vasárnap a közgyűlési istentiszteleten Lőrinczi Károly aranyosrákosi lelkész végezte a szolgálatot, az énekvezéri teendőket Útó Gyula.

2. A *Maros-Küküllői egyházkör* aug. 29-én Böződön tartotta közgyűlését, amelyen részt vettek a főhatóság részéről dr. Kovács Lajos püspök és dr. Barabássy László főgondnok. A tárgysorozat legfőbb pontjai itt is az esperes évi jelentése, a köri választások és az egyházi szertartás egységesítésének kérdése voltak. Köri közgyűlés megválasztotta esperesnek Kolcsár Sándort; felügyelő gondnokoknak Inczeffy Károlyt és dr. Murvay Sámuel; köri jegyzőnek Csongvay Attilát; közügyigazgatónak Benczédi Ferencet; pénztárosnak Kecskés Lajost; jogtanácsosnak dr. Jánosi Pált; a valláserkölcsi nevelési bizottság tagjaiul Miklós Istvánt, Nagy Ferencet, Benczédi Ferencet, Fóris Gézá, Máthé Ödönt és Kovács Istvánt.

A közgyűlési istentiszteleten Kovács Sándor magyarországi lelkész szolgált, az énekvezéri szolgálatot Benczédi Ferencné végezte.

3. A *Székelykeresztúr-Udvarhelyi egyházkör* szept. 5-én Székelykeresztúron tartotta közgyűlését. A főhatóság részéről jelen voltak: dr. Kovács Lajos püspök, dr. Barabássy László és dr. Mikó Imre főgondnokok. A közgyűlés az esperesi jelentés és a napirenden levő kérdések megtárgyalása után megválasztotta a kör vezetőségét a következő ciklusra. Esperesnek Báró Józsefet; felügyelő gondnokoknak Egyed Albertet és Lőrincz Lajost; köri jegyzőnek Andrási Györgyöt; közügyigazgatónak Gellérd Imrét; jogtanácsosnak dr. Orbók Lászlót. A valláserkölcsi bizottság tagjai: Gellérd Imre, Bencző Dénes, Jakab Dénes és Biró Lajos; a Miszsiói Bizottság tagjai: dr. Szász Dénes, Ádám Dénes és Lakatos Gyula.

A közgyűlési istentiszteleten Biró Barna homoródszentpéteri lelkész prédikált, az énekvezéri szolgálatot Máté Mária homoródszentpéteri énekvezér végezte.

4. A *Sepsiszentgyörgyi egyházkör* aug. 29-én Olthévízen tartotta közgyűlését, melyen az egyházi főhatóságot Úrmösi Gyula tb. esperes képviselte. A közgyűlés, miután meghallgatta esperes évi jelentését s megtárgyalta a napirend többi pontjait, a következő választásokat eszközölte. Esperes: Kökösi Kálmán; felügyelő gondnokok: dr. Fazakas Miklós és Végh Imre; köri jegyző: Török Aron; közügy-